

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

©Marin Sorescu

1936-1996

Marin Sorescu
BILE ȘI CERCURI

Editura
PRUT INTERNACIONAL

CUPRINS

Am zărit lumină	5
Matinală	6
Drumul	7
Melcul	8
Bărbații	9
Muzeul satului	12
Leda	14
Capriciu	15
Reminiscențe	16
Sah	17
Roata	18
Boala	19
Ochii	20
Shakespeare	21
Trebuiam să poarte un nume	23
Lansare	25
Teamă	26
Bile și cercuri	27
Vis	29
Otrăvuri	30
Švejk	31
Viziune	33
Atavism	34
Poveste	35
Superstiție	36
Muntele	37
Frescă	38
Ocolul lumii	39
De-a baba-oarba	40
Dante	41
Contabilitate	43
Singur	44

Cu spatele	45
Meniu	46
Popice	47
Precauție	48
Mesterul Manole	50
Darul	51
Straturi	53
Pentru păsările dispărute	54
Cine	55
Invenită	56
Atlantida	57
Anticarul	58
Un clește	60
Semne	61
Ora	62
Concentrică	63
Adam	64
Mai mult ca perfectul	65
Baladă	66
Pedeapsa	67
Mișcare	68
Pricina	69
Halebarda	70
Simetrie	72
Tușiji	74
Nudism	76
Prietenii	77
Tutun	79
Actorii	80
Indigo	81
Alchimie	82
Don Juan	83
Foaie verde	85
Norii	86

Seneca	87
Suflete, bun la toate	88
Hotii	89
Astfel	90
Nevermore	91
Maximum de durată	97
Amețeala	98
Dacă nu cer prea mult	100
Câtre mare	102
Ulise	105
Blestemul doi	106
Conversații	108
Mușuroaie	109
Prin ceară	110
Sfărșit	111
Doină	112
Unghi	113
Condamnare	114
Perioada de instrucție	115
Aristotel	116
Marea străvezime	117
Străinul	118
Erudīție	119
Iov	120
Fântâni în mare	121
Iscălitura	122
Apă vie, apă moartă	123
Trup și suflet	124
Pământul dat la-ntors	125
După facerea lumii	126
Izvor de adăpat aripa	127
Romantică	128
Elegie	129
Exerciții fără colac	130

Repar	132
Coborârea	133
Somn întepat de ostie	134
Calul alb fără spină	136
Problema ouelor moi	137
Rotund	138
Pustnicul	139
Plecarea în oglindă	140
Amintire	141
Obisnuirea cu numele	142
Ce-o fi o fi	143
Urma	144
Eu, neabătutul	145
Elegie	147
Se pregătește-o lacrimă-n fântâni	148
De uit vreo țară	149
Pe cine căutați?	150
Luptătorul pe două fronturi	151
Darea	152
Raportul	153
Eu și celălalt	155
A cântă dintr-un arc	156
Dor	157
Revelații	158
Craiova văzută din car	159
La Lilieci	164
Ignatul	168
În casa muierii	172
Cineva	173
Scără la cer	174
Coșciug fricos	175
Cădereea în sine	177
Berbecul cu coarnele întoarse	178
* * * [Acesta e deci ceasul...]	179

Respectăm drepturile de autor și cărți

Ce bine c-am dat eu de apa vie,
Căutată de toate poveștile laolaltă.

Ba e moartă - mi-a spus o ciocârlie -,
Apă moartă luată din balță.

Atunci cum se face că are efect?
Am întrebat fișoacoasa de ciocârlie.
- Aceeași apă ce palpită în piept,
Pentru unii e moartă, pentru alții e vie.

Marin Sorescu

AM ZĂRIT LUMINĂ...

Am zărit lumină pe pământ,
Și m-am născut și eu
Să văd ce mai faceți.

Sănătoși? Voinici?
Cum o mai duceți cu fericirea?

Mulțumesc, nu-mi răspundeți.
Nu am timp de răspunsuri,
Abia dacă am timp să pun întrebări.

Dar îmi place aici.
E cald, e frumos,
Și atâtă lumină încât
Crește iarba.

Iar fata aceea, iată,
Se uită la mine cu sufletul...
Nu, dragă, nu te deranja să mă iubești.

O cafea neagră voi servi, totuși.
Din mâna ta.
Îmi place că tu știi s-o faci
Amară.

MATINALĂ

Ne spălăm cu clăbucul tău, soare,
Respectăm înaintea cărții

Săpunul nostru fundamental,

Pus la îndemână

Pe polița cerului.

Întindem mereu brațele spre tine

Și ne frecăm bine cu lumină,

De ne dor oasele de-atâta fericire.

O, ce veselie

E pe pământ dimineața!

Ca într-un spălător de internat,

Când copiii iau apă în gură

Și se stropesc unii pe alții.

Deocamdată încă nu știm de unde să luăm

Și cele mai bune prosoape –

Și ne ștergem pe față cu moartea.

DRUMUL

Gânditor și cu mânile la spate

Merg pe calea ferată,

Drumul cel mai drept

Cu puțință.

Din spatele meu, cu viteză,

Vine un tren

Care n-a auzit nimic despre mine.

Acest tren – martor mi-e Zenon bâtrânul –

Nu mă va ajunge niciodată,

Pentru că eu mereu voi avea un avans

Față de lucrurile care nu gândesc.

Sau chiar dacă brutal

Va trece peste mine,

Întotdeauna se va găsi un om

Care să meargă în fața lui

Plin de gânduri

Și cu mânile la spate.

Ca mine acum

În fața monstrului negru

Care se apropie cu o viteză

înspăimântătoare,

Și care nu mă va ajunge

Niciodată.

MELCUL

Melcul și-a astupat bine ochii
Respe Cu ceară, tru oameni și cărti

Și-a pus capul în piept
Și privește fix
În el.

Deasupra lui
E cochilia –
Opera sa perfectă
De care-i e silă –

În jurul cochiliei
E lumea,
Restul lumii,
Dispusă încolo și-ncoace
După anumite legi
De care-i e silă –

Și-n centrul acestei
Sile universale
Se află el –
Melcul,
De care-i e silă.

BĂRBAȚII

Mircea cel Bătrân îmbrăcat în zale.
Alexandru cel Bun îmbrăcat în zale,
Ștefan cel Mare îmbrăcat în zale,
Mihai Viteazul îmbrăcat în zale.
Ion Vodă cel Cumplit îmbrăcat în zale.
Și aici, în Oltenia, Tudor Vladimirescu
Primenit și el cu zale
Peste cămașa morții.

Mie-mi vine să mă aşez pe genunchii lor
Și să-i trag de mustăți
Și să-i întreb de ce sunt toți
Îmbrăcați în zale?
Și unde tot pleacă în fiecare dimineață
Și de ce nu mai stau pe-acasă,
Să se bârbierească mai des,
Că uite, bârbile lor
Mă zgârie
Când mi-alint de ele sufletul.

Aș vrea să merg și eu cu voi, le zic,
Să văd măcar lupta de la Rovine,
Dar mă împingeți blând la o parte
Și mă lăsați în grija femeilor.
Și cum caii voștri și-au tocit pe drumuri
Până și seile frumoase cu ciucuri,
Luati din prima biserică zidită de voi

Biblia legată în piele
 Și-o puneți pe ei cu literele în jos,
 Să se umple de sudoarea și de săngele
 Acestor locuri.

De multe ori vă întoarceți victorioși,
 Și eu mă joc cu steagurile năvălitorilor,
 Făcând din ele corăbioare
 Și dându-le drumul pe apa Dunării.
 De multe ori nu vă mai întâlnesc
 Și atunci mă mir cum poate să nu se mai întoarcă
 Un om care are nevastă și munți și copii.

Brâncovene Constantine,
 De ce-ți taie turcii capul
 De cinci ori la rând,
 O dată pentru fiecare copil al tău
 Și o dată pentru tine?
 Sultanul are în palat
 Un coș de hârtii pentru capetele domnilor români
 Care niciodată nu se nimeresc supuse.
 Dar, uite, trunchiul de pe care a fost retezată
 Mândria ta de ghiaur
 A rămas în picioare,
 Ca un stâlp de pridvor românesc înstrăinat
 La Istanbul.

Dar ce tot răsfoiesc eu cartea asta cu poze?
 Mai bine mă uit în sus,

Fiindcă cerul nostru e zugrăvit,
 Ca Voronetul,
 Cu toată istoria românilor.
 Deasupra Posadei e lupta de la Posada.
 Deasupra Podului Înalt
 E lupta de la Podul Înalt.
 Deasupra Călugărenilor
 E lupta de la Călugăreni.

Sunt bătălii pe toți pereții,
 Și în firide și ocnițe,
 Pe stele e chipul încrustat al bărbătilor de demult.
 Iar sus, în turla neagră,
 Stă Decebal pe nori de otravă,
 Bând otravă,
 Și otrava prelingându-se de pe mustătile lui.

Res Din viața acestor oameni buni și cărti
 Lipsesc mai multe secții,
 iar altele, cum ar fi
 Bunăstarea materială, fericirea și norocul
 În istorie,
 Sunt slab reprezentate.

Nu întâlnesci aici nici o monedă,
 Pentru că, neavând aur și argint,
 Țărani și-au gravat anual chipul
 Pe boabe de mei, de grâu, de porumb
 Care nu ni s-au păstrat.

Păsări împăiate
 Ar fi putut ei, ce e drept, aduce destule,
 Dar le-a fost milă să ucidă
 Privighetoarea, ciocârlia, mierla și cucul
 Care le cântau fără bani toată viața,
 Și toată moartea.

Era primitivă,
 Antică, medievală
 Apar ca una singură,
 Fiindcă, neștiind carte, țărani
 N-au băgat de seamă că între aceste epoci
 Există deosebiri
 Fundamentale.

Aici exponatele cele mai numeroase
 Sunt bordeiele.
 De la munca câmpului
 Țărani intrau indirect în pământ,
 Să se odihnească.

Din loc în loc între bordeie
 Sunt intercalate râscoalele:
 A lui Doja, a lui Horia, Cloșca și
 Crișan, a lui Tudor,
 Construite de data asta la suprafață
 Cu un uimitor simbol simetriei
 Arhitectonic.

Vizitatori,
 Nu atingeți săracia și tristețea
 Aflate-n muzeu.
 Sunt exponate originale
 Ieșite din mâna, din sufletul și din rârunchii
 acestui popor
 Într-o clipă de încordare și spontaneitate
 Care a durat
 2000 de ani.